

Afgørelse om markedsregler for handel med kapacitet på Viking Link

RESUMÉ

Forsyningstilsynet skal i denne sag vurdere, om Forsyningstilsynet kan godkende Energinet Systemansvar A/S' (Energinets) anmeldelse af markedsregler for handel med kapacitet på el-transmissionsforbindelsen mellem Danmark og Storbritannien, Viking Link.

Energinet har udarbejdet markedsreglerne for Viking Link i samarbejde med de britiske transmissions- og systemoperatører, National Grid Viking Link og National Grid Electricity System Operator. Energinet har ud over den primære anmeldelse af 2. september 2022 anmeldt et tillæg af 11. oktober 2022 om tilbagebetaling af midler til markedsaktører, der måtte blive suspenderet fra allokeringplatformen, og et tillæg af 16. marts 2023, der præciserer Energinets offentliggørelse af oplysninger ved drift af markedsreglerne.

De anmeldte markedsregler angår en fælles dansk-britisk metode for eksplicit handel på Viking Link samt nationale metoder for kapacitetstildeling og -beregning ved handlen. Den fælles dansk-britiske metode angår eksplicitte auktioner med fysiske transmissionsrettigheder for long-term-, day-ahead- og intraday-markederne. De nationale metoder angår kapacitetstildeling og -beregning på Viking Link i forhold til de samme markeder. Systemydelse er ikke omfattet af metoderne, idet Storbritannien ved udtræden af EU er længere er en del af EU's indre el-marked, herunder af markedet for systemydelse.

Forsyningstilsynet skal træffe afgørelse efter elforsyningsloven. Forsyningstilsynet skal herved vurdere, om de anmeldte metoder for handel med kapacitet på Viking Link opfylder elforsyningslovens krav, herunder om de anmeldte metoder er objektive, ikke-diskriminerende og offentligt tilgængelige for at fremme konkurrence for handel med el.

Forsyningstilsynet vurderer, at metoderne for handel med kapacitet på Viking Link gør det klart, hvilke krav aktører skal efterleve for at indgå i handel på Viking Link. Forsyningstilsynet vurderer også, at de anmeldte metoder giver alle aktører lige adgang til handel med kapacitet på Viking Link, og at alle aktører vil skulle efterleve de samme krav og regler. Forsyningstilsynet bemærker dertil, at når og i det omfang Forsyningstilsynet har godkendt de anmeldte metoder for Viking Link, har Energinet pligt til at gøre metoderne, i deres godkendte form, offentligt tilgængelige på de relevante hjemmesider.

Forsyningstilsynet finder herefter, at metoderne for eksplicit handel på Viking Link og for tildeling og beregning af kapaciteten ved denne handel opfylder elforsyningslovens krav.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender metoder for handel med kapacitet på Viking Link ifølge anmeldelse af 2. september 2022 med tillæg af 11. oktober 2022 og tillæg af 16. marts 2023, alle indgivet af Energinet Systemansvar A/S, CVR-nr. 39314959.

Forsyningstilsynets afgørelse er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, under hensyn til kravene i elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

BAGGRUND

Forsyningstilsynet skal i denne sag vurdere, om Forsyningstilsynet kan godkende Energinets anmeldelse af markedsregler for eksplicit handel med kapacitet på el-transmissionsforbindelsen (interconnectoren) mellem Danmark og Storbritannien, Viking Link.

Det er formålet med Energinets anmeldelse af markedsreglerne at fastsætte en metode for adgang til et marked for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link samt at fastsætte metoder for beregning og tildeling af kapaciteten ved denne eksplicite handel.

Energinet har således i samarbejde med den britiske transmissionsoperatør, National Grid Viking Link (NGVLL), og den britiske systemoperatør, National Grid Electricity System Operator (NGESO), udarbejdet en fælles dansk-britisk metode for eksplicit handel på Viking Link (Viking Link Access Rules, forkortet VL AR).

Energinet har dertil anmeldt nationale metoder for tildeling og beregning af kapacitet ved handlen på Viking Link. Energinet har koordineret disse metoder med NGVLL og NGESO i forhold til de tilsvarende metoder på britisk side for tildeling og beregning af kapacitet ved handlen på Viking Link.

Metoder for handel med kapacitet på interconnectorer til/fra Danmark reguleres som hovedregel efter EU-regler. Det er dog ikke tilfældet for Viking Link pga. Storbritanniens udtræden af EU.

Det er i stedet forudsat i en handels- og samarbejdsaftale mellem EU og Storbritannien, at der skal udvikles aftaler på energiområdet mellem EU og Storbritannien, herunder for handel med kapacitet på interconnectorer mellem EU og Storbritannien som f.eks. Viking Link. Der er dog endnu ikke indgået aftaler på energiområdet mellem EU og Storbritannien, der er tilstrækkeligt præcise til at regulere handel på interconnectorer.

Energinets anmeldelse af metoder for handel med kapacitet på Viking Link er følgelig anmeldt til Forsyningstilsynet efter dansk lovgivning, og der er på britisk side anmeldt metoder for handel med kapacitet på Viking Link efter britisk lovgivning.

Brugen af metoderne for handel med kapacitet på Viking Link beror således på, at Forsyningstilsynet og den britiske regulator, Ofgem, hver især godkender disse metoder.

SAGENS FORLØB

Energinet indgav den 5. september 2022 anmeldelse af 2. september 2022 med henblik på Forsyningstilsynets godkendelse af markedsregler for handel med kapacitet på Viking Link i form af en fælles dansk-britisk metode for eksplicit handel på Viking Link og nationale metoder for tildeling og beregning af kapacitet ved handlen på Viking Link.

Energinet anmeldte den 11. oktober 2022 et tillæg til Energinets oprindelige metodeanmeldelse af 2. september 2022. Tillægget angik specifikation af tilbagebetalingen af midler til markedsaktører, der måtte blive suspenderet fra allokeringplatformen (Joint Allocation Platform, JAO) pga. økonomiske og/eller handelsmæssige sanktioner.

Dette tillæg skyldtes, at den britiske regulator, Ofgem, forinden havde henstillet til NGVLL, at det pågældende tillæg skulle tilføjes NGVLL's anmeldelse på britisk side af den fælles dansk-britiske metode for eksplicit handel på Viking Link.

Forsyningstilsynet henvendte sig efterfølgende til Energinet for at få præciseret Energinets offentliggørelse af oplysninger ved drift af metoder for handel med kapacitet på Viking Link i godkendt form. Forsyningstilsynet og Energinet drøftede sagen på et møde 15. marts 2023. Energinet anmeldte herefter et tillæg af 16. marts 2023, der præciserede Energinets offentliggørelse af oplysninger ved drift af metoder for handel på Viking Link.

VIKING LINK

Viking Link er en 770 km lang jævnstrøms-interconnector (High Voltage Direct Current, HVDC), der forbinder Danmark med Storbritannien, via højspændingsstationer i Revsing i Sydvestjylland og Bicker Fen i Lincolnshire i Storbritannien.

Kapaciteten i modtagerenderne er ca. 1.400 megawatt (MW), når driften er stabil, hvilket forventes at ske i 2025. Viking Link er blevet forsinket undervejs og forventes nu klar til at blive taget i brug i slutningen af 2023.

Etableringen af Viking Link skal muliggøre en mere effektiv udnyttelse af vedvarende energi, adgang til bæredygtig el-produktion og en øget elforsyningssikkerhed. Viking Link skal således fremme samfundsøkonomien i både Danmark og Storbritannien.

I Danmark nedgraves to kabler fra Energinets 400 kV-station i Revsing til ilandføringspunktet i Blåbjerg på vestkysten. Søkablerne passerer igennem tysk og hollandsk søterritorium, før de når ilandføringspunktet på kysten i Lincolnshire i Storbritannien. Fra ilandføringspunktet i Lincolnshire nedgraves to kabler til Bicker Fen, hvor der etableres en ny omformerstation.

DEN DANSK-BRITISKE METODE FOR EKSPPLICIT HANDEL PÅ VIKING LINK

BAGGRUNDEN FOR METODEN FOR EKSPPLICIT HANDEL PÅ VIKING LINK

Energinet har i samarbejde med NGVLL og NGESO udarbejdet den fælles dansk-britiske metode for eksplicit handel på Viking Link (VL AR).

VL AR er udarbejdet på engelsk som fælles sprog for at undgå evt. sproglige misforståelser mellem de danske og britiske parter og/eller de danske og britiske myndigheder.

Energinet har dog opsummeret og gengivet de væsentligste dele af VL AR på dansk i Energinets metodeanmeldelse af 2. september 2022.

Energinet og NGVLL har dertil inddraget JAO i udarbejdelsen af VL AR for at sikre, at VL AR er praktisk mulig at administrere, da JAO er udpeget som allokeringsplatform.

VL AR bygger på et markedsdesign, der er baseret på eksplicite auktioner med fysiske transmissionsrettigheder for long-term-, day-ahead- og intraday-markederne.

Storbritannien er trådt ud af EU og dermed af markedskoblingen for EU's indre el-marked, inkl. handlen med system- og balanceringsydelser via platformene IGCC, MARI, Picasso og Terre. De anmeldte markedsregler omfatter derfor ikke systemydelser. Energinet anfører i anmeldelsen, at hvis det senere bliver relevant at handle med systemydelser på Viking Link, vil der blive indgivet en separat metodeanmeldelse om dette.

Energinet oplyser i øvrigt i anmeldelsen af 2. september 2022, pkt. 4.2.1, s. 12-13, at det årligt skal vurderes efter britisk lovgivning, om VL AR skal opdateres. Energinet bemærker dertil, at hvis VL AR skal opdateres, vil det på britisk side skulle anmeldes til godkendelse hos den britiske regulator, Ofgem, og på dansk side til Forsyningstilsynet.

NÆRMERE INDHOLD AF METODEN FOR EKSPPLICIT HANDEL PÅ VIKING LINK
Energinet samt NGVLL og NGESO har ved udformning og anmeldelse af VL AR taget udgangspunkt i de harmoniserede tildelingsregler, eller på engelsk "Harmonised Allocation Rules" (HAR), i Kommissionens forordning (EU) 2016/1719 af 26. september 2016 om fastsættelse af retningslinjer for langsigtet kapacitetstildeling (FCA).

Energinet oplyser dertil i metodeanmeldelsen af 2. september 2022, pkt. 5.2.2, side 20-24, at VL AR ikke afviger væsentligt fra FCA's HAR-regler, når det gælder

- krav til aktører for deltagelse i auktioner/brug af allokeringsplatformen,
- sikkerhedsstillelse,
- returnering af transmissionsrettigheder, og
- overdragelse af transmissionsrettigheder.

Energinet gør herved også opmærksom på, at eftersom FCA's HAR-regler umiddelbart gælder for handel med kapacitet på interconnectorer mellem EU-lande, og idet Storbritannien er trådt ud af EU, er VL AR udformet med afvigelser fra HAR på flere punkter.

Energinet oplyser i metodeanmeldelsen af 2. september 2022, pkt. 5.2.2, side 20-24, også om de væsentligste punkter og hovedtræk, hvor VL AR afviger fra HAR-reglerne:

Kapitel 1: Generelle rammer

VL AR, kapitel 1, herunder en række definitioner, er ændret i forhold til de parallelle HAR-regler til specifikt at angå Viking Link og for at sikre, at VL AR angår al handel på Viking Link, og ikke alene handel med long-term-produkter. I HAR anvendes således begrebet "Single Allocation Platform", der i VL AR i stedet benævnes "Allocation Platform".

VL AR, kapitel 1, fastsætter også, at den enhver tid senest gældende version af VL AR skal være offentlig tilgængelig på JAO's hjemmeside.

Kapitel 4: Auktioner

VL AR, kapitel 4, er ændret i forhold til de parallelle HAR-regler til at angå de specifikke produkttyper og tidsrammer for Viking Link, der er forskellige fra HAR-reglerne.

Kapitel 7: Udnyttelsen af transmissionsrettigheder

De flere regler i VL AR, kapitel 7, end de parallelle HAR-regler beror på, at brugen af transmissionsrettigheder er forskellig for long-term, henholdsvis for day-ahead og intraday.

VL AR, kapitel 7, indeholder herved en struktur for de forskellige tidsrammer, hvorved long-term-produkter er underlagt princippet om "Use It or Sell It", mens day-ahead- og intraday-produkter er underlagt princippet om "Use It or Lose It".

Kapitel 8: Alternative procedurer (Fallback)

Der er i VL AR, kapitel 8, ud over de to årsager til at aflyse auktioner ifølge HAR-reglerne tilføjet yderligere tre årsager til at aflyse auktioner ved handel på intraday-markedet.

Kapitel 9: Afkortning (Curtailment)

VL AR, kapitel 9, angår, hvordan afkortet kapacitet kompenseres på Viking Link. Det er herved fastsat, at efter Nomination Gate Closure Time er kapacitet fast ("firm") og kan ikke afkortes. Undtaget ved force majeure-hændelser, som defineret i VL AR, kapitel 1.

Kompensation for afkortet kapacitet på Viking Link er herved tilpasset, at der på Viking Link benyttes eksplicitte fysiske transmissionsrettigheder. Kompensation for afkortet kapacitet på Viking Link angår således alle tidsafsnit fra før Nomination Gate Closure (NGC) for LTTR-nominering til efter NGC for intraday-transmissionsrettigheder.

Kapitel 10: Fakturering og betaling

VL AR, kapitel 10, er baseret på JAO's processer for debit og kredit for transmissionsrettigheder. Det er fastsat, hvilke beløb aktørerne kan forvente at betale til JAO for LTTRs for en bestemt produktperiode, tildelt til og med den 3. hverdag i en måned, eller hvad aktørerne kan forvente at modtage fra JAO for f.eks. ikke-nominerede rettigheder.

Kapitel 11: Diverse

VL AR, kapitel 11, giver aktørerne adgang til skriftligt at ansøge JAO om at ændre VL AR. JAO skal således inden for 5 hverdage bekræfte modtagelsen af en sådan henvendelse og angive en tidsfrist for behandlingen af en ansøgning om ændring af VL AR.

VL AR, kapitel 11, indeholder også regler for, at aktørerne er selvstændigt fuldt ud ansvarlige for alle deres handlinger ved handel på Viking Link via JAO-plattformen.

Annex 1: Forretningsprocesser

Energinet redegør endeligt for, at Annex/bilag 1 til VL AR specificerer Forretningsprocesser, og at det er vigtigt for markedsaktørerne at kende disse forretningsprocesser. Tidspunkter/perioder for gennemførelse af auktioner er således tilrettelagt på grundlag af et skøn over, hvornår aktørerne forventes at deltage i auktioner, og de mest hensigtsmæssige tidspunkter i forhold til auktionstidspunkterne for de øvrige interconnectorer.

For de nærmere detaljer, når det gælder indholdet af VL AR samt afvigelserne i VL AR i forhold til FCA's HAR-regler, henvises til Energinets anmeldelse af 2. september 2022, der er offentligt tilgængelig på Energinets hjemmeside.

METODER FOR KAPACITETSTILDELING OG -BEREGNING PÅ VIKING LINK

Energinet har anmeldt nationale metoder for tildeling og beregning af kapacitet ved handel på Viking Link. Energinet har udarbejdet metoderne på dansk, idet Energinet dog har koordineret metoderne med NGVLL og NGESO i forhold til de tilsvarende metoder på britisk side for tildeling og beregning af kapacitet ved handlen på Viking Link.

Metoden for tildeling af kapacitet ved handel på Viking Link angår som hovedelementer fordeling af kapaciteten på long-term-, day-ahead- og intraday-produkter samt transmissionstab og beregning af tabsfaktor.

Metoden for beregning af kapacitet angår som hovedelementer beregning af kapacitet ifølge nettotransmissionsmetoden (Net Transmission Calculation, NTC) samt beregning af tilgængelig overførselskapacitet (Available Transfer Capacity, ATC) på Viking Link.

FORDELINGEN PÅ LONG-TERM-, DAY-AEAD- OG INTRADAY-PRODUKTER

Initialt produktmix

Produktmixet udgøres af kapaciteter udbudt på long-term-, day-ahead- og intraday-markederne. Energinet oplyser, at det såkaldte initiale produktmix skal forstås som de produkter, der udbydes fra go-live (dvs. fra starten af drift af Viking Link, som forventes at ske i sidste kvartal i 2023) indtil udgangen af 2025. Såfremt go-live udskydes, vil produktmixet blive udskudt tilsvarende.

Det initiale produktmix består af day-ahead-kapacitet samt long-term-kapacitet på årlig, kvartals og månedlig basis. Fra og med go-live for drift af Viking Link er det alene day-ahead-kapacitet, som udbydes, mens long-term-kapacitet vil blive introduceret løbende i takt med, at der opnås en mere stabil drift af Viking Link.

Energinet angiver, at månedskapacitet bliver introduceret efter 2 måneders stabil drift, mens kvartalskapacitet introduceres efter ca. et kvartal med stabil drift. Årskapacitet udbydes efter ca. 6 til 9 måneder med stabil drift. Den resterende kapacitet udbydes på day-ahead-markedet, mens der initialt ikke udbydes kapacitet på intraday-markedet.

Energinets forventninger til fordelingen af kapacitet mellem long-term- og day-ahead-markederne for perioden 2024 - 2025, under forudsætning af en stabil forbindelse, er angivet nedenfor. Energinet har ikke i metodeanmeldelsen angivet selve kapaciteten, der tildeles day-ahead-markedet.

Forsyningstilsynet har nedenfor til orientering angivet andelen for day-ahead-markedet som den resterende andel, givet en samlet kapacitet på Viking Link på 1.400 MW:

2024

- Long-term årskapacitet: 0 MW
- Long-term kvartalskapacitet: 100 MW til 350 MW - stigende over tid
- Long-term månedskapacitet: 100 MW til 200 MW - stigende over tid

- Day-ahead kapacitet: 850 MW til 1.200 MW - faldende over tid

2025

- Long-term årskapacitet: 400 MW
- Long-term kvartalskapacitet: 100 MW
- Long-term månedskapacitet: 100 MW
- Day-ahead kapacitet: 800 MW

Kapaciteterne i produktmixet er aftalt mellem Energinet og NGVLL ca. 2,5 år forud for go-live på Viking Link. Energinet og NGVLL forventer at revurdere kapaciteterne i forhold til en evt. udvikling i markedssituationen 6 måneder før go-live.

Energinet anfører, at en evt. revurdering vil bero på en 3-trins-proces, der er angivet nedenfor. Processen vil dog ikke nødvendigvis føre til en høring af markedsaktørerne.

	Indikator	Opgørelsesniveau	Formål
1	Prissætning af long-term-produkterne set i forhold til day-ahead-prisen	Porteføljeniveau	Afspejler salget af long-term-produkter day-ahead-prisen. Dette indikerer, om vægtningen mellem long-term og day-ahead er den rette.
2	Long-term priserne i forhold til forward-prisen på auktionstidspunktet	Pr. long-term produkt	Dette indikerer, om der er over- eller underselling, og dermed om fordelingen mellem long-term-produkter (og samlet long-term-mængde) er den rette.
3	Day-ahead-prisen set i forhold til prisforskel	Day-ahead-prisen i de enkelte timer over en længere periode	Dette indikerer over tid, hvor god en handels- og allokeringsmekanisme eksplicite day-ahead-auktioner er i forhold til at sikre en prissætning, der afspejler den faktiske værdi af handel (prisforskellen).

Ændringer i produktmix

Energinet oplyser, at der kan forekomme justeringer i produktmixet ud fra en årlig vurdering af ovenstående indikatorer ifølge de tre trin. Energinet vil ved vurderingen sikre følgende hensyn:

- a) Markedsaktørernes behov skal tages i betragtning, og aktørerne skal høres,
- b) Energinet og NGVLL skal sikre en optimal fordeling af kapacitet (for markedsaktører og TSO'er), og der skal herunder være fornøden adgang til hedging, og
- c) Optimering af kapacitetsfordelingen på Viking Link må ikke kannibalisere væsentligt på øvrige inter- og intraconnectorer.

Energinet vil gennemføre følgende proces i vurderingen af produktmixet:

1. I år Y-2 gennemføres en markedshøring, hvor markedsaktører, som ønsker det, kan deltage. Det er ikke en forudsætning for deltagelse, at en markedsaktør tidligere har købt kapacitet på Viking Link. Den åbne inddragelse skal sikre repræsentativitet og en ens behandling af alle markedsaktører.
2. Markedshøringen baseres på spørgeskemaer og adresserer, hvilke ønsker markedsaktører har til produktmixet, hvilket både kan være ønsker til fordeling-

- en mellem day-ahead- og long-term-kapacitet, hvilke typer af long-term-kapacitet samt fordelingen mellem de forskellige typer af long-term-kapacitet m.v. afhængigt af TSO'ernes overvejelser om behovet for ændringer.
3. Energinet og NGVLL fastlægger i fællesskab minimum tre indikatorer, som er egnede til at belyse, om de enkelte typer kapacitet prisfastsættes fornuftigt, eller om visse typer kapacitet enten har såkaldt "over- eller underselling".
  4. Energinet gennemfører en vurdering af risikoen for, at kapacitetsfordelingen på Viking Link tager ressourcer (kannibaliserer) på Energinets intra- og interconnectorer.
  5. I år Y-1 drøfter og aftaler NGVLL og Energinet på grundlag af hensyn a-c, nævnt ovenfor, og processens trin 1-4, nævnt ovenfor, om der skal foretages justeringer i produktmixet. I denne vurdering lægges der vægt på, om udbuddet af produkter matcher efterspørgslen, og her har markedshøringen en betydelig vægt.

Energinet anfører, at Energinet og NGVLL vil gennemføre en vurdering af behovet for produkter bl.a. med udgangspunkt i markedshøringerne, som beskrevet ovenfor. Energinet skriver, at det ikke på forhånd kan garanteres, at markedsaktørernes ønsker vil resultere i ændrede produkter.

Offentliggørelse af produktmix

Energinet vil offentliggøre det initiale produktmix på Viking Links hjemmeside senest 6 måneder før go-live. Som beskrevet ovenfor, vil Energinet kun udbyde kapacitet på day-ahead-markedet fra go-live, mens long-term-kapacitet forventes indfasat. Denne indfasning af long-term-kapacitet vil ligeledes fremgå af hjemmesiden, når de initiale produkter offentliggøres. Oplysninger om produktmix, herunder oplysninger om datoer for afholdelse af auktioner samt perioder og frister for at afgive bud på auktioner, offentliggøres desuden via auktionskalendere på JAO's hjemmeside ifølge specifikke regler i VL AR.

TRANSMISSIONSTAB OG TABSFAKTOR

Energinet har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse, at Energinet kan anvende såkaldt implicit nettabshåndtering. Dette indebærer i praksis, at aktørerne skal indregne det forventede nettab, når aktørerne afgiver bud ved auktioner for kapacitet og energi.

Energinet har også anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse, at Energinet først fastsætter den egentlige tabsfaktor eller tabsprocent på baggrund af test efter go-live eller driftsstart af Viking Link. Aktørerne vil således ikke få oplyst en præcis, men en tilnærmet, tabsfaktor, indtil de konkrete test er gennemført. Energinet antager i denne sammenhæng, at medianen for tabsfaktoren vil være 1.400 MW ved fuldt lastfordelingsflow.

Energinet har dertil anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse, at Energinet kan revurdere tabsfaktoren på baggrund af det faktiske omfang af udnyttelsen af kapaciteten på Viking Link, hvis forudsætningerne om en fuldt ud udnyttelse af kapaciteten ikke slår til.

BEREGNING AF KAPACITET PÅ VIKING LINK IFØLGE NTC-METODEN

Energinet oplyser i anmeldelsen af 2. september 2022 om markedsregler for Viking Link, at kapacitetsberegningen for Viking Link vil blive fastsat under hensyn til

- kapaciteten i det interne, danske vekslestrømsnet (alternating current grid, AC-net) og
- kapaciteten på de øvrige interconnectorer mellem budområdet Vestdanmark (DK1) og budområder i EU- eller EØS-lande, der indgår i EU's indre marked for handel med el.

Energinet oplyser dertil, at kapacitet ved handel på Viking Link vil blive beregnet efter nettotransmissionsmetoden (Net Transmission Calculation, NTC). Energinet oplyser i den sammenhæng, at flowbaseret kapacitetsberegning (Flow Based Capacity Calculation Methodology, FB CCM eller FB) ikke kan benyttes pga. Storbritanniens udtræden af EU og dermed af markedskoblingen for EU's indre marked for handel med el.

NTC indebærer herved generelt, at tilgængelig handelskapacitet forudberegnes, mens FB optimerer på de økonomiske virkemidler på fysiske kapacitetsbegrænsninger.

Kapaciteten på Viking Link vil således blive beregnet med udgangspunkt i følgende tre værdier:

1. Kapacitetsberegning for det danske AC-net (NTC_{DK1})
2. Kapacitetsberegning for det britiske AC-net (NTC_{UK})
3. Kapacitetsberegning for HVDC-anlægget som udgør Viking Link, også betegnet maximum permanent transfer capacity (MPTC)

Når kapaciteten beregnes for day-ahead-markedet efter NTC-metoden, hvor kapaciteten udgør den mindste af de værdier, som Energinet og NGESO fastsætter, kan den tilgængelige kapacitet beregnes med følgende formel, jf. ovenstående punkt 1.-3.:

$$NTC_{VL} = \text{MAKS}(\text{allerede nomineret kapacitet}; \text{MIN}(NTC_{UK}; NTC_{DK1}; \text{MPTC}))$$

Energinet oplyser endvidere, at kapacitet for intraday alene beregnes, hvis en justering heraf er nødvendig efter day-ahead.

Energinet vil have ansvar for beregning af kapaciteten på den danske del af Viking Link (NTC_{DK1}), mens NGESO vil have ansvar for beregning af kapaciteten på den britiske del af Viking Link inkl. det interne, britiske AC-net og den britiske del af selve HVDC-anlægget for Viking Link.

Energinet oplyser, at der i en normal driftssituation uden planlagte eller uplanlagte udfald i det interne danske AC-net, vil blive tildelt fuld kapacitet til handel på Viking Link og på de øvrige interconnectorer til/fra Danmark.

Energinet kan dog have behov for at reducere kapaciteten ind og ud af budområdet DK1 for at opretholde systemsikker drift af el-transmissionsnettet i dets helhed. Det kan navnlig være i tilfælde ved fejl i det interne danske AC-net, planlagte udetider m.v. Energinet vil i disse tilfælde prioritere at frigive kapacitet på Viking Link efter følgende principper, idet Energinet dog nødvendigvis komme til at træffe beslutning under hensyn til de konkrete fysiske restriktioner i el-nettet, der udgør den begrænsende faktor:

1. Energinet frigiver som minimum 70 pct. af kapaciteten på budområdegrænserne mellem DK1 og alle andre budområder, herunder Storbritannien. Det kan ske enten per budområdegrænse eller per "critical network element with contingency" (CNEC). Hermed tilbydes mindst 70 pct. af transmissionskapaciteten til grænseoverskridende handel, samtidigt med at driftssikkerhedsgrænserne for el-nettet overholdes.

2. Hvis der er yderligere tilgængelig kapacitet, fordeler Energinet den resterende kapacitet på baggrund af Energinets vurdering af, hvor der forventes størst samfundsøkonomisk værdi.

Energinet oplyser dertil, at når der som planlagt overgås til FB i Norden, herunder i Danmark, vil der nødvendigvis skulle foretages en selvstændig beregning af kapaciteten for Viking Link, der vil være baseret på NTC.

Energinet oplyser i denne sammenhæng endvidere, at Energinet alene må foretage restriktioner på kapaciteten for at sikre overholdelse af systemsikkerheden, og at NGVLL og Energinet er gensidigt forpligtet til at stille kapacitet til rådighed baseret på principperne om objektivitet, gennemsigtighed og ikke-diskrimination samt relevant lovgivning.

TILGÆNGELIG OVERFØRSELSKAPACITET (ATC) PÅ VIKING LINK

Beregningen af tilgængelig overførselskapacitet (Available Transfer Capacity, ATC) på Viking Link, der kan frigives på intraday og day-ahead-markederne er ens. Beregningen baseres på AC-nettet i Danmark samt AC-nettet og HVDC-anlægget i Storbritannien på baggrund af nedenstående ligninger:

ATC_{VL} i retning fra Danmark til Storbritannien;

$$ATC_{VL,DK \rightarrow GB} = \text{MAKS}((NTC_{DK \rightarrow GB} - AAC_{DK \rightarrow GB} + AAC_{GB \rightarrow DK}), 0),$$

Hvor

$ATC_{VL,DK \rightarrow GB}$ udgør tilgængelig overførselskapacitet fra Danmark til Storbritannien

$NTC_{DK \rightarrow GB}$ udgør net overførselskapacitet fra Danmark til Storbritannien

$AAC_{DK \rightarrow GB}$ udgør allerede nomineret kapacitet fra Danmark til Storbritannien

$AAC_{GB \rightarrow DK}$ udgør allerede nomineret kapacitet fra Storbritannien til Danmark

Energinet oplyser, at ATC_{VL} følger ovenstående formel, og at kapaciteten bestemmes for alle market time units (MTUs) i begge retninger mellem Danmark og Storbritannien.

Energinet anfører dertil, at eftersom de fysiske transmissionsrettigheder nomineres, inden kapaciteten for day-ahead-markedet frigives, kan kapaciteten for nominerede "long-term transmission rights" (LTTRs) være højere end den beregnede, fysiske kapacitet.

Energinet, NGVLL og NGESO har aftalt, hvis denne situation skulle opstå, at handelskapaciteten vil blive sat til den nominerede volumen af LTTRs. Nomineringerne vil herfter være faste, og den nominerede kapacitet vil ikke blive afkortet.

Kapaciteten for LTTRs vil dog alene blive fastsat ud fra et markedsbehov og med hensyn til processen, der er beskrevet i afsnittet oven for vedrørende *Ændringer i produkt-mix*.

SAGENS PARTER

Forsyningstilsynet vurderer, at følgende virksomheder og selskaber såvel på dansk som på britisk side må anses for parter i sagen i dansk forvaltningsretlig forstand:

- Energinet Systemansvar A/S (CVR nr. 39314959).
- Energinet EI-transmission A/S (CVR nr. 39314878).
- National Grid Viking Link Limited (britisk selskabsregisternummer 09075537).
- National Grid Electricity System Operator Limited (britisk selskabsregisternummer 11014226).

Forsyningstilsynet korresponderer som led i tilsynets behandling af sagen med Energinet Selvstændig Offentlig Virksomhed, CVR-nr. 28980671, Myndighedsenheden, der fungerer som Energinets kontaktpunkt for kommunikation med andre myndigheder og i den aktuelle sag anses som dansk partsrepræsentant for sagens parter på britisk side.

Energinet har i anmeldelsen af 2. september 2022, pkt. 2.3, side 5, anført samme vurdering om de britiske transmissions- og systemoperatører som sagsparter i dansk forvaltningsretlig forstand og om Energinets Myndighedsenhed som partsrepræsentant.

HØRING

OFFENTLIG HØRING OVER METODEANMELDELSEN

OFFENTLIG HØRING OVER UDKAST TIL METODEANMELDELSE

Energinet gennemførte i perioden 28. juni 2022 til 5. august 2022 en offentlig høring over det udkast til metodeanmeldelse, som Energinet i endelig form indgav den 5. september 2023. Energinet modtog ingen høringssvar.

NGVLL gennemførte en tilsvarende høring i samme periode og modtog ét høringssvar, der ikke gav anledning til ændringer i NGVLL's endeligt indgivne metodeanmeldelse.

OFFENTLIG HØRING OVER ENDELIGT INDGIVET METODEANMELDELSE

Forsyningstilsynet gennemførte i perioden 30. november 2022 til 4. januar 2023 en offentlig høring over Energinets endeligt indgivne metodeanmeldelse af 2. september 2022. Forsyningstilsynet modtog ingen høringssvar.

HØRING OVER UDKAST TIL FORSYNINGSTILSYNETS AFGØRELSE

PARTSHØRING OVER UDKAST TIL AFGØRELSE

Forsyningstilsynet har i perioden 9. maj 2023 til 6. juni 2023 gennemført en partshøring over udkast af 9. maj 2023 til Forsyningstilsynets afgørelse.

OFFENTLIG HØRING OVER UDKAST TIL AFGØRELSE

Forsyningstilsynet har i perioden 9. maj 2023 til 6. juni 2023 gennemført en offentlig høring over udkast af 9. maj 2023 til Forsyningstilsynets afgørelse.

RETSGRUNDLAG

ELFORSYNINGSLØVEN (LOVBEKENDTGØRELSE NR. 984 AF 12. MAJ 2021)

ELFORSYNINGSLØVENS § 31, STK. 2, NR. 3

Elforsyningslovens 31, stk. 2, nr. 3, fastsætter, at Energinets vilkår for brugernes adgang til at benytte virksomhedens ydelser skal være objektive, ikke-diskriminerende og offentligt tilgængelige og herved skal bidrage til at sikre bedst mulig konkurrence for produktion og handel med elektricitet. Elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3, har følgende ordlyd:

§ 31.

[...]

Stk. 2. Energinet kan stille vilkår for brugernes adgang til at benytte virksomhedens ydelser. Disse vilkår skal være objektive, ikkediskriminerende og offentligt tilgængelige og kan vedrøre

[...]

3) forhold, som bidrager til at sikre bedst mulig konkurrence for produktion og handel med elektricitet.

ELFORSYNINGSLØVENS § 73 A, STK. 1

Forsyningstilsynet har kompetence til at godkende kollektive elforsyningsvirksomheders metoder for fastsættelse af priser og betingelser for at anvende transmissions- og distributionsnet efter offentliggjorte metoder i henhold til § 73 a, stk. 1, i elforsyningsloven. Elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, har følgende ordlyd:

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

ENERGIKLAGENÆVNETS AFGØRELSE AF 17. JUNI 2013 AF KLAGE OVER AFGØRELSE OM ENERGINET.DK'S RESERVATION AF INTRADAY KAPACITET PÅ DEN ELEKTRISKE STOREBÆLTSFORBINDELSE, NR. 1011-12-21-15

Energiklagenævnet udtalte i klagesagen, at en metodegodkendelse efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, hviler på et skøn. Energiklagenævnet udtalte i forlængelse heraf:

Energitilsynets godkendelse af metoder for fastsættelse af priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet i medfør af elforsyningslovens 73 a hviler på et skøn. Ifølge bestemmelsens forarbejder er de hensyn, som der kan lægges vægt på herved, angivet således, at de anmeldte metoder skal være i overensstemmelse med elforsyningslovens regler i øvrigt.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Forsyningstilsynet skal i denne sag vurdere, om Forsyningstilsynet kan godkende Energinets anmeldelse af 2. september 2022 med tillæg af 11. oktober 2022 og 16. marts 2023 af markedsreglerne for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link.

De anmeldte markedsregler angår en fælles dansk-britisk metode for eksplicit handel på Viking Link (VL AR) og nationale metoder for tildeling og beregning af kapaciteten ved handlen på Viking Link.

Forsyningstilsynet bemærker, at der som led i opfølgning på Storbritanniens udtræden af EU endnu ikke er indgået konkrete aftaler mellem EU og Storbritannien om metoder

for handel med kapacitet på interconnectorer mellem EU og Storbritannien. Det er således elforsyningslovens bestemmelser, der udgør retsgrundlaget for Forsyningstilsynets vurdering af de anmeldte metoder for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link.

Forsyningstilsynets afgørelse skal herefter træffes med hjemmel i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, der finder anvendelse ved godkendelse af kollektive elforsyningsvirksomheders metoder og priser ved anvendelse af transmissionsnet og distributionsnet efter offentliggjorte metoder.

Forsyningstilsynets vurdering vil dertil støtte sig på Energiklagenævnets praksis. Nævnet bemærker således i afgørelse af 17. juni 2023 i den såkaldte "Storebæltssag", at tilsynsmyndighedens godkendelse af en metode for priser og betingelser efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, hviler på tilsynsmyndighedens skøn, og at der i den forbindelse indgår som saglige kriterier, støttet af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at den anmeldte metode skal være i overensstemmelse med elforsyningslovens regler i øvrigt.

Energiklagenævnets afgørelse i "Storebæltssagen" henviser således til, at det kan være relevant ved vurdering af en anmeldt metode efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at inddrage hensyn og kriterier ifølge elforsyningslovens § 31, stk. 2, hvorefter Energinets vilkår for brugernes adgang til at benytte virksomhedens ydelser skal efterleve tre kriterier i forhold til at være:

1. Objektive,
2. ikke-diskriminerende, og
3. offentligt tilgængelige.

Energinets vilkår for brugernes adgang til virksomhedens ydelser kan herved nærmere angå forhold, der bidrager til at sikre de bedst mulige betingelser for konkurrence for handel med el, jf. elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

Forsyningstilsynet vil ved vurderingen af de anmeldte metoder for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link således lægge vægt på, om de anmeldte metoder opfylder de tre kriterier, objektivitet, ikke-diskriminerende og offentlig tilgængelighed, og herved bidrager til at sikre de bedst mulige betingelser for konkurrence for handel med el, jf. elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

Forsyningstilsynet vil dertil skulle påse, at Energinet i sammenhæng med de anmeldte markedsregler for handel med kapacitet på Viking Link opfylder det selvstændige krav om, at godkendte metoder skal offentliggøres, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Forsyningstilsynet er også opmærksom på Energinets udsagn i anmeldelsen af 2. september 2022, at hvis VL AR skal ændres ved pga. krav ifølge britisk lovgivning om en årlig revurdering af VL AR, vil sådanne ændringer skulle anmeldes til godkendelse på britisk side til den britiske regulator, Ofgem, og på dansk side til Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet skal dertil bemærke, at Energinet vil være retligt forpligtet til at anmeldte ændringer af alle tidligere godkendte metoder for handel med kapacitet på Viking Link til Forsyningstilsynets godkendelse efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Forsyningstilsynet skal også bemærke, at Forsyningstilsynets godkendelse af de aktuelle metoder for handel med kapacitet på Viking Link er gældende, indtil der er indgået konkrete samarbejdsaftaler mellem EU og Storbritannien på energiområdet. Sådanne aftaler kan føre til, at de gældende metoder vil skulle ændres til andre metoder, som Forsyningstilsynet også vil skulle godkende efter det herved relevante retsgrundlag.

VURDERING AF MARKEDSREGLERNE FOR HANDEL PÅ VIKING LINK

Forsyningstilsynet vil herefter nærmere vurdere de anmeldte markedsregler for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link ifølge Energinets primære anmeldelse af 2. september 2022 med tillæg af 11. oktober 2022 og 16. marts 2023.

Forsyningstilsynet vil herunder vurdere de anmeldte markedsregler under hensyn til kravene til, at Energinets vilkår for brug af virksomhedens ydelser skal objektive, ikke-diskriminerende og offentligt tilgængelige for dermed at fremme konkurrence for handel med el ifølge elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

OBJEKTIV

Energinets vilkår for brugernes adgang til virksomhedens ydelser skal være objektive for at sikre de bedst mulige betingelser for konkurrence for handel med el, jf. elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

Forsyningstilsynet forstår ved kriteriet "objektiv", at en anmeldt metode på et objektivt og ikke-vilkårligt grundlag fastsætter fagligt-tekniske krav til aktører, således at aktørerne kan byde på at levere de udbudte ydelser ifølge metoden. En anmeldt metode skal således gøre det muligt for alle interesserede aktører, der er i stand til at leve op til metodens fagligt-tekniske krav, at byde på at levere de udbudte ydelser ifølge metoden.

Forsyningstilsynet vurderer, at markedsreglerne for handel med kapacitet på Viking Link i form af den fælles dansk-britiske metode for eksplicit handel på Viking Link (VL AR) samt de danske metoder for tildeling og beregning af kapacitet ved handlen på Viking Link er objektive, hver især og i sammenhæng med hinanden.

Forsyningstilsynet finder herved, at indholdet og virkningen af markedsreglerne er klart præsenteret og formidlet på baggrund af Energinets redegørelse for markedsreglerne.

Forsyningstilsynet finder herunder nærmere, at det i kraft af Energinets redegørelse for VL AR er gjort klart, at VL AR som udgangspunkt er baseret på FCA's HAR-regler. Forsyningstilsynet lægger herved vægt på, at FCA's HAR-regler efter eget formål udgør objektive regler for, at aktører kan indgå i long-term-handel på interconnectorer.

Forsyningstilsynet finder dertil, at det i kraft af Energinets redegørelse for VLAR er gjort klart, på hvilke nærmere punkter VL AR afviger fra FCA's HAR-regler. Energinet har således gjort rede for, at afvigelserne i VL AR fra FCA's HAR-regler sikrer, at VL AR angår al handel på Viking Link, og ikke alene handel med long-term-produkter.

Forsyningstilsynet lægger dernæst vægt på, at de enkelte afvigelser i VL AR fra FCA's HAR-regler er velbegrundede.

Forsyningstilsynet finder herved, at afvigelserne i VL AR fra FCA's HAR-regler ikke går ud over rammerne for, at VL AR fortsat og uændret må anses at indeholde objektivt og ikke-vilkårligt fastsatte fagligt-tekniske krav, som aktører skal opfylde for at indgå i bud ved eksplicite auktioner ved handel med kapacitet på Viking Link.

Forsyningstilsynet finder dertil, at Energinet i forhold til metoden for tildeling af kapacitet ved handel på Viking Link har gjort klart rede for grundlaget og processen for at fastsætte og revurdere initialt produktmix af long-term-, day-ahead- og intraday-produkter ved eksplicit handel med kapacitet på Viking Link.

Forsyningstilsynet finder også, at Energinet i forhold til metoden for tildeling af kapacitet ved handlen på Viking Link har gjort klart rede for, at Energinet forventer at anvende implicit nettabshåndtering. Energinet har dertil oplyst, at en endelige tabsfaktor dog først forventes fastsat på baggrund af test efter start af drift af Viking Link. Energinet vil derfor først oplyse aktørerne om en tilnærmet tabsfaktor, indtil de konkrete test er gennemført. Energinet vil dernæst revurdere tabsfaktoren afhængig af stabil drift af Viking Link.

Forsyningstilsynet finder ydermere, at Energinet i forhold til metoden for beregning af kapacitet ved handel på Viking Link har gjort klart rede for, at metoden er udformet på baggrund af Energinets eksisterende praksis for beregning af kapacitet i det interne, danske AC-net samt kapaciteterne på øvrige interconnectorer. Metoden er dertil baseret på nettotransmissionsmetoden (NTC), og ej på flowbased kapacitetsberegning (FB), pga. Storbritanniens udtræden af EU og dermed af EU's indre marked for el-handel.

Forsyningstilsynet finder dertil, at Energinet har gjort klart rede for, at Energinet som hovedregel vil frigive fuld kapacitet på Viking Link, dog forudsat el-nettet er intakt. Forsyningstilsynet finder også, at Energinet har gjort klart rede for, at hvis der opstår begrænsninger i el-nettet, f.eks. pga. fejl i internt net og planlagte udetider, vil Energinet fortsat som udgangspunkt frigive 70 pct. af nominel fuld lastfordelingskapacitet på Viking Link og på de øvrige interconnectorer. Forsyningstilsynet finder dernæst, at Energinet har gjort rede for, at Energinet vil prioritere at frigive yderligere tilgængelig kapacitet på Viking Link og øvrige interconnectorer på baggrund af Energinets vurdering af, hvor der forventes størst samfundsøkonomisk værdi.

Forsyningstilsynet vurderer således, at Energinet ved anmeldelsen af markedsreglerne for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link har gjort det klart, hvilke krav aktører må forvente at møde i kraft af markedsreglerne, således at alle interesserede og fagligt kompetente aktører vil have muligheder for at indgå i bud ved eksplicit handel med kapacitet på Viking Link.

Forsyningstilsynet vurderer herved også, at de fagligt-tekniske krav ifølge de anmeldte markedsregler for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link ikke giver anledning til at tvivle på, at de enkelte krav er fastsat på et objektivt og ikke-vilkårligt grundlag.

Forsyningstilsynet vurderer herefter samlet set, at Energinets vilkår for brugernes adgang til at benytte virksomhedens ydelser i form af og i kraft af markedsreglerne for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link er objektive og dermed bidrager til at sikre de bedst mulige betingelser for konkurrence for handel med el, jf. elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

IKKE-DISKRIMINERENDE

Energinets vilkår for brugernes adgang til virksomhedens ydelser skal være ikke-diskriminerende for at sikre de bedst mulige betingelser for konkurrence for handel med el, jf. elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

Forsyningstilsynet forstår ved kriteriet "ikke-diskriminerende", at en anmeldt metode giver alle aktører, der er i stand til at efterleve metodens fagligt-tekniske krav, adgang til at byde på at levere de udbudte ydelser ifølge metoden. De krav, som aktører skal opfylde ifølge en anmeldt metode, skal således ikke diskriminere eller favorisere mellem forskellige aktører.

Forsyningstilsynet vurderer, at markedsreglerne for handel med kapacitet på Viking Link i form af den fælles dansk-britiske metode for eksplicit handel på Viking Link (VL AR) samt de danske metoder for tildeling og beregning af kapacitet ved handlen på Viking Link er ikke-diskriminerende, hver især og i sammenhæng med hinanden.

Forsyningstilsynet finder herved, at det er klart præsenteret og formidlet i kraft af Energinets redegørelse for markedsreglerne, at alle interesserede og fagligt kompetente aktører vil få adgang til at indgå i eksplicit handel med kapacitet på Viking Link.

Forsyningstilsynet finder dertil, at det i kraft af Energinets redegørelse for VL AR er gjort klart, at VL AR som udgangspunkt er baseret på FCA's HAR-regler.

Forsyningstilsynet er herved opmærksom på, at eftersom FCA's HAR-regler umiddelbart gælder for handel med kapacitet på interconnectorer mellem EU-lande, og idet Storbritannien er trådt ud af EU, er VL AR udformet med afvigelser fra HAR på flere punkter. Energinet har således gjort rede for, at afvigelse i VL AR fra FCA's HAR-regler sikrer, at VL AR angår al handel på Viking Link, og ikke alene handel med long-term-produkter.

Forsyningstilsynet er dertil opmærksom på, at de omhandlede afvigelser i VL AR fra HAR svarer til de afvigelser, der i forvejen er fastsat i markedsregler for eksplicit handel med kapacitet på eksisterende interconnectorer mellem Storbritannien og EU-lande.

Forsyningstilsynet lægger herved vægt på, at FCA's HAR-regler efter eget formål udgør ikke-diskriminerende regler for, at aktører kan indgå i long-term-handel på interconnectorer. Forsyningstilsynet lægger dernæst vægt på, at de enkelte afvigelser i VL AR fra FCA's HAR-regler er velbegrundede.

Forsyningstilsynet finder herved, at afvigelse i VL AR fra FCA's HAR-regler ikke går ud over rammerne for, at VL AR fortsat og uændret må anses at indeholde ikke-diskriminerende, fagligt-tekniske krav, som alle aktører skal opfylde for at indgå i bud ved eksplicitte auktioner ved handel med kapacitet på Viking Link.

Forsyningstilsynet finder dertil, at Energinet i forhold til metoden for tildeling af kapacitet ved handel på Viking Link har gjort klart rede for grundlaget og processen for at fastsætte og revurdere initialt produktmix af long-term-, day-ahead- og intraday-produkter ved eksplicit handel med kapacitet på Viking Link.

Forsyningstilsynet bemærker i den forbindelse, at når Energinet fastsætter og revurderer initialt produxmix ved drift af godkendte metoder for handel med kapacitet på Viking Link, må Energinet ikke favorisere visse kategorier af aktører eller enkeltstående aktører i forhold til andre kategorier af aktører eller enkeltstående aktører i strid med kravet om ikke-diskrimination ifølge elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

Forsyningstilsynet finder også, at Energinet i forhold til metoden for tildeling af kapacitet ved handlen på Viking Link har gjort klart rede for, at Energinet forventer at anvende implicit nettabshåndtering. Energinet har dertil oplyst, at en endelige tabsfaktor dog først forventes fastsat på baggrund af test efter start af drift af Viking Link. Energinet vil derfor først oplyse aktørerne om en tilnærmet tabsfaktor, indtil de konkrete test er gennemført. Energinet vil dernæst revurdere tabsfaktoren afhængig af stabil drift af Viking Link.

Forsyningstilsynet finder ydermere, at Energinet i forhold til metoden for beregning af kapacitet ved handel på Viking Link har gjort klart rede for, at metoden er udformet på baggrund af Energinets eksisterende praksis for beregning af kapacitet i det interne, danske AC-net samt kapaciteterne på øvrige interconnectorer. Metoden er dertil baseret på nettotransmissionsmetoden (NTC), og ej på flowbased kapacitetsberegning (FB), pga. Storbritanniens udtræden af EU og dermed af EU's indre marked for el-handel.

Forsyningstilsynet finder dertil, at Energinet har gjort klart rede for, at Energinet som hovedregel vil frigive fuld kapacitet på Viking Link, dog forudsat el-nettet er intakt. Forsyningstilsynet finder også, at Energinet har gjort klart rede for, at hvis der opstår begrænsninger i el-nettet, f.eks. pga. fejl i internt net og planlagte udetider, vil Energinet fortsat som udgangspunkt frigive 70 pct. af nominel fuld lastfordelingskapacitet på Viking Link og på de øvrige interconnectorer.

Forsyningstilsynet finder dernæst, at Energinet har gjort rede for, at Energinet vil prioritere at frigive yderligere tilgængelig kapacitet på Viking Link og øvrige interconnectorer på baggrund af Energinets vurdering af, hvor der forventes størst samfundsøkonomisk værdi. Forsyningstilsynet forstår og forventer i den sammenhæng, at Energinet kun vil kunne frigive yderligere tilgængelig kapacitet på Viking Link og øvrige interconnectorer, prioriteret efter størst samfundsøkonomisk værdi, under hensyn til kravet om ikke-diskriminerende vilkår for Energinets ydelser efter elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

Forsyningstilsynet vurderer følgelig, at de anmeldte markedsregler for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link giver alle aktører lige adgang til at indgå i handlen, og at alle aktører vil skulle efterleve de samme krav og regler. Forsyningstilsynet finder dertil, at markedsreglerne for Viking Link ikke diskriminerer eller favoriserer mellem forskellige aktører. Alle aktører, der er i stand til at efterleve de fagligt-tekniske krav ifølge markedsreglerne, vil således kunne indgå i eksplicit handel med kapacitet på Viking Link.

Forsyningstilsynet vurderer herved også, at de fagligt-tekniske krav ifølge de anmeldte markedsregler for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link ikke giver anledning til at tvivle på, at de enkelte krav er ikke-diskriminerende.

Forsyningstilsynet vurderer herefter samlet set, at Energinets vilkår for brugernes adgang til at benytte virksomhedens ydelser i form af og i kraft af markedsreglerne for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link er ikke-diskriminerende og dermed bidrag-

er til at sikre de bedst mulige betingelser for konkurrence for handel med el, jf. elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3.

OFFENTLIGT TILGÆNGELIG

Energinets vilkår for brugernes adgang til virksomhedens ydelser skal være offentligt tilgængelige for at sikre de bedst mulige betingelser for konkurrence for handel med el, jf. elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3. Energinets priser og betingelser for anvendelse af transmissionsnet skal dertil fastsættes efter offentliggjorte metoder, jf. kravet, der er selvstændigt indeholdt i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Forsyningstilsynet forstår ved kriteriet "offentligt tilgængelig", at det ved offentliggørelse af en metode er gjort klart og offentligt tilgængeligt, hvilke krav aktører skal efterleve i henhold til metoden for at byde på at levere de udbudte ydelser ifølge metoden.

Forsyningstilsynet finder dertil, at når Energinets vilkår for brug af virksomhedens ydelser skal være offentligt tilgængelige efter elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3, og når Energinet skal fastsætte priser og betingelser for anvendelse af transmissionsnettet efter offentliggjorte metoder på baggrund af Forsyningstilsynets godkendelse efter elforsyningslovens 73 a, stk. 1, skal Energinets metoder i deres godkendte form gøres offentligt tilgængelige ved offentliggørelse i det mindste på Energinets egen hjemmeside og i givet fald derudover gerne på én eller flere andre, relevante hjemmesider.

Forsyningstilsynet vurderer, at markedsreglerne for handel med kapacitet på Viking Link i form af den fælles dansk-britiske metode for eksplicit handel på Viking Link (VL AR) samt de danske metoder for tildeling og beregning af kapacitet ved handlen på Viking Link er eller vil være offentligt tilgængelige, hver især og i sammenhæng med hinanden.

Forsyningstilsynet finder herved, at indholdet og virkningen af markedsreglerne for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link er klart præsenteret og formidlet på baggrund af Energinets redegørelse for markedsreglerne.

Energinet har herunder i forhold til metoden for tildeling af kapacitet ved handel på Viking Link gjort rede for grundlaget og processen for at fastsætte og revurdere initialt produktmix af long-term-, day-ahead- og intraday-produkter ved eksplicit handel på Viking Link.

Forsyningstilsynet finder også, at Energinet i forhold til metoden for tildeling af kapacitet ved handlen på Viking Link har gjort klart rede for, at Energinet forventer at anvende implicit nettabshåndtering. Energinet har dertil oplyst, at en endelige tabsfaktor dog først forventes fastsat på baggrund af test efter start af drift af Viking Link. Energinet vil derfor først oplyse aktørerne om en tilnærmet tabsfaktor, indtil de konkrete test er gennemført. Energinet vil dernæst revurdere tabsfaktoren afhængig af stabil drift af Viking Link.

Energinet har også nævnt, at Energinet er selvstændigt EU-retligt forpligtet til at overholde gældende EU-regler samt regionale kapacitetsberegningmetoder for EU's indre marked for el-handel. En operativ procedure herfor er dog endnu ikke fastlagt, idet der efter Storbritanniens udtræden af EU og af EU's indre marked for el-handel endnu ikke er udviklet rammer for el-transmission via interconnectorer mellem EU og Storbritannien.

Forsyningstilsynet lægger også vægt på, at Energinet i perioden fra den 28. juni 2022 til den 5. august 2022 har gennemført en offentlig høring over et udkast til metodeanmeldelse i for, og at Forsyningstilsynet i perioden fra den 30. november 2022 til den 4. januar 2023 har gennemført en offentlig høring over Energinets endeligt indgivne metodeanmeldelse af 2. september 2022.

Forsyningstilsynet lægger dertil vægt på, at Energinet ifølge anmeldelsen af 2. september 2022 af markedsregler for handel med kapacitet på Viking Link vil offentliggøre VL AR samt de nationale metoder for tildeling og beregning af kapacitet ved handel på Viking Link på Energinets hjemmeside, når Forsyningstilsynet har godkendt markedsreglerne. Energinet vil dertil offentliggøre VL AR i den til enhver tid gældende version på JAO's hjemmeside, ligesom Energinet vil offentliggøre oplysninger om fastsat, initialt eller ændret, produktmix ved handel på hjemmesiderne for JAO og for Viking Link.

Forsyningstilsynet har ved behandling af de anmeldte markedsregler for handel med kapacitet på Viking Link henvendt sig til Energinet for at få præciseret, at Energinet vil offentliggøre på Energinets hjemmeside: VL AR i den til enhver tid gældende version samt oplysninger om fastsat, initialt eller ændret, produktmix ved handel på Viking Link.

Forsyningstilsynet har samtidig henvendt sig til Energinet for at få præciseret, at Energinet vil notificere Forsyningstilsynet og aktører om en fastsat, initial og revurderet, tabsfaktor ved implicit nettabshåndtering senest 14 dage før det planlagte virkningstidspunkt. Energinet skal herved notificere aktører ved at offentliggøre oplysninger om en fastsat, initialt og revurderet, tabsfaktor, i det mindste på Energinets hjemmeside.

Forsyningstilsynet har endeligt henvendt sig til Energinet for at få præciseret, at Energinet vil notificere Forsyningstilsynet og aktører om indholdet af en operativ procedure for kapacitetsberegning på Viking Link, når den er fastsat efter gældende EU-regler og regionale kapacitetsberegningmetoder. Energinet skal herved notificere aktører ved at offentliggøre oplysninger om denne procedure, i det mindste på Energinets hjemmeside.

Forsyningstilsynet lægger i ovennævnte sammenhæng vægt på, at Energinet i tillæg af 16. marts 2023 til anmeldelsen har bekræftet samtlige af Forsyningstilsynets anmodninger om at få præciseret Energinets offentliggørelse af oplysninger som led i drift af metoderne for handel med kapacitet på Viking Link, i metodernes godkendte form.

Forsyningstilsynet vurderer herefter samlet set, at Energinets vilkår for brugernes adgang til at benytte virksomhedens ydelser i form af og i kraft af markedsreglerne for eksplicit handel med kapacitet på Viking Link er offentligt tilgængelige og dermed bidrager til at sikre de bedst mulige betingelser for konkurrence for handel med el, jf. elforsyningslovens § 31, stk. 2, nr. 3, og kravet om offentliggørelse af godkendte metoder, der er selvstændigt indeholdt i elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

OFFENTLIGGØRELSE

Forsyningstilsynets afgørelse offentliggøres i Forsyningstilsynets Afgørelsesdatabase på Forsyningstilsynets hjemmeside, <https://afg.forsyningstilsynet.dk/>, jf. elforsyningslovens § 78 b.

Offentliggørelsen kan omfatte navnene på den eller de virksomheder, der er adressater for afgørelsen, når offentliggørelsen skønnes at være af almen interesse for offentligheden, medmindre dette vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomhederne m.v.

Det er Forsyningstilsynets skøn, at offentliggørelsen af navnene på Energinet Systemansvar A/S og Energinet EI-transmission A/S samt på National Grid Viking Link Limited og National Grid Electricity System Operator Limited i denne sag vil være af almen interesse, og at offentliggørelsen ikke vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomhederne hver især.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021.

Klagen skal være skriftlig og skal være indgivet til klagenævnet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Telefon 72 40 56 00
ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget), og nævnets klagebehandling, fremgår af Energiklagenævnets hjemmeside, www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Carsten Smith
Direktør